

09 FEB 2006

Waterschap Zeeuwse Eilanden
Postbus 1000
4330 ZW MIDDELBURG

WATERSCHAP ZEEUWSE EILANDEN INGEKOMEN	
25 JAN. 2006	
No. 2006001556	C
CLASS. No.	

OK / eret / wlv

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk.
26-8-2005	2005010189	DRZZ 06-388/GV/DvR
onderwerp		doorkiesnummer
Vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet "Oosterschelde- buitendijks"		070-8883272

Geachte bestuur,

1. Inleiding

In uw bovengenoemde brief, door het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland ontvangen op 29 augustus 2005 en aan mij ter afdoening doorgestuurd, verzoekt u vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet voor uitvoeren van werkzaamheden aan het dijkvak Oud-Noord-Bevelandpolder in c.q. grenzend het beschermd en staatsnatuurmonument "Oosterschelde-buitendijks". De ontvangst van uw aanvraag is op 14 september 2005 (kenmerk 0509293) bevestigd.

Bij brief van 22 november 2005 (kenmerk DRZZ-05-6878/GV/DvR) heb ik de termijn van afhandeling verlengd met drie maanden.

Uw aanvraag heeft betrekking op het dijkgedeelte tussen de dijkpalen 1767 + 60 m en 1797 en raakt de percelen kadastraal bekend gemeente Kortgene, sectie L, nrs. 10, 11, 37, 39 en 47. De percelen L, nrs. 10, 11, 37 en 39 zijn gelegen binnen het bij beschikking 23 mei 1990, kenmerk NMF-90-6207 als beschermd natuurmonument aangewezen gebied "Oosterschelde-buitendijks". Het perceel van L 47 valt binnen het bij besluit van 20 december 1990, kenmerk NMF-90-9086 als staatsnatuurmonument aangewezen gebied "Oosterschelde-buitendijks".

2. De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het versterken van een dijktraject langs de Oud-Noord-Bevelandpolder.

U geeft aan dat een groot deel van de Nederlandse dijken aan de zeezijde tegen golven wordt beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		
SECRETARIS		
PROJECTSECRETARIS		
BEDIENDEWERKER FINANCIËN		
BEDIENDEWERKER KWALITEIT		
TECHNISCHE ONTWERP		
HOOFD UITVOERING		
COORDINATOR / PESTESCHRIJVER		
ARCHIEF		

Handwritten notes in table:
 - "landbouw, natuur en Voedselkwaliteit" written across the top.
 - "R. Kool" written in the "SECRETARIS" row.
 - "S. Vepelke" written in the "PROJECTSECRETARIS" row.
 - "P. Vollenberg" written in the "BEDIENDEWERKER KWALITEIT" row.
 - "P. B. 06025" written in the "ARCHIEF" row.
 - "Gedeputeerde Staten van Zeeland" written at the bottom of the table.

010319 2006 PZDB-B-06025

ktewaVergunning i.h.k.v. Natuurbeschermingswet Oud-n

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolblad
2

onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm. Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen. Daarvoor is het Projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is.

Uit toetsing is naar voren gekomen dat de steenbekleding van het dijktraject Oud-Noord-Bevelandpolder dient te worden verbeterd. Na verbetering dient dit dijktraject te voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de Waterkering. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast geeft u aan dat er ook aandacht is voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, de natuur, cultuurhistorie (de LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu. Ter onderbouwing van uw verzoek heeft u meegezonden het rapport "Planbeschrijving Verbetering gezette steenbekleding Oud-Noord-Bevelandpolder" van het Projectbureau Zeeweringen en het rapport "Passende beoordeling in kader Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn van een dijkverbeteringstraject langs de Oosterschelde, dijktraject Al-te-Kleinpolder en Oud-Noord-Bevelandpolder gemeente Noord-Beveland" van Bureau Waardenburg bv.

Het uit te voeren werk bestaat in hoofdzaak uit:

- het maken van een werkstrook onder langs de dijk, variërend in breedte van 5 tot 15 meter, waarbij eventueel de in de werkstrook aanwezige vegetatie wordt vernietigd,
- het verwijderen van de aanwezige dijkbekleding,
- het verwijderen en afvoeren van de teenconstructie,
- het voor een deel afgraven van de kleilaag en het onderliggende zandpakket,
- het waar nodig onder de nieuwe dijkbekleding terugbrengen van een kleipakket van 1 m dik,
- het aanbrengen van een nieuwe teenconstructie, bestaande uit een teenschot, fosforslakken, geotextiel en breuksteen,
- het aanbrengen van een nieuwe dijkbekleding bestaande uit steenslag, (gekantelde) Haringmanblokken en betonzuilen,
- het deels aanleggen van een 3 m breed onderhoudspad op de buitenberm van de dijk.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	3

3. Wettelijk kader

Per 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Aanvragen, zoals deze, die voor 1 oktober 2005 zijn ingediend, worden volgens de op dat moment geldende wetgeving, i.c. de Natuurbeschermingswet, afgehandeld. (Slot- en overgangsbepalingen, Artikel 60a, Natuurbeschermingswet 1998)

Artikel 7, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet bepaalt dat een natuurmonument waarvan de bescherming niet reeds op andere wijze door of krachtens de wet is verzekerd, kan worden aangewezen als beschermd natuurmonument.

Op grond van artikel 12, eerste lid, is het verboden om zonder vergunning van de Minister of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of die een beschermd natuurmonument ontsieren.

Artikel 12, eerste lid, van de wet is niet van overeenkomstige toepassing verklaard ten aanzien van staatsnatuurmonumenten.

In artikel 21, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet is bepaald dat een natuurmonument dat eigendom van de Staat is, kan worden aangewezen als staatsnatuurmonument.

Artikel 21, derde lid, bepaalt dat het beheer van een staatsnatuurmonument gericht is op het behoud of herstel van het natuurschoon of van de natuurwetenschappelijke betekenis. Op grond van het vierde lid van dit artikel is ten aanzien van een staatsnatuurmonument het bepaalde bij artikel 16, eerste en tweede lid, onder b en c, en artikel 17 van overeenkomstige toepassing verklaard.

Uit jurisprudentie van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State (uitspraak van 14 juni 1984, no. RO1.83.1475) blijkt dat, hoewel de wetgever een dergelijke mogelijkheid niet met zoveel woorden in de wet heeft opgenomen, de minister vergunning kan verlenen voor zover inbreuken op het karakter van een staatsnatuurmonument door derden worden verricht en uitgaan boven datgene waarvoor ingevolge artikel 16, tweede lid, aanhef en onder c, een ontheffing kan worden verleend. Die bevoegdheid vloeit niet slechts uit de aan de Staat als eigenaar toekomende rechten voort, maar tevens uit de op hem ingevolge artikel 21, derde lid, van de Natuurbeschermingswet rustende algemene

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
4

publiekrechtelijke beheerstaak, die het gevolg is van de status van staatsnatuurmonument.

Een dergelijke vergunning wordt in het algemeen aangeduid als een vergunning sui generis.

4. Vogel- en Habitatrichtlijn

De gehele Oosterschelde (m.u.v. havens) is krachtens de richtlijn inzake het behoud van de Vogelstand (79/409/EEG) aangewezen als speciale beschermingszone (besluit van 28 november 1989, nr. J 897372). Daarbij is in de toelichting aangegeven dat de aanwijzing als speciale beschermingszone geen gevolgen ten aanzien van het bestaande gebruik en beheer heeft, die niet reeds voortvloeien uit het Beleidsplan Oosterschelde.

In 1996 is de Oosterschelde overeenkomstig artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn aangemeld als speciale beschermingszone. Deze aanmelding is in 2003 geactualiseerd.

Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst voor de Atlantische biogeografische regio, waar Nederland toe behoort, vastgesteld.

Zodra een gebied op de communautaire lijst is geplaatst, zoals thans het geval is, gelden rechtstreeks de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn voor dat gebied. Deze drie artikelen houden het volgende in.

Artikel 6, eerste lid stelt dat voor de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen worden getroffen die beantwoorden aan de ecologische vereisten van de kwalificerende typen natuurlijke habitat en soorten die in die gebieden voorkomen.

Op grond van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn moeten de lidstaten passende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechtert en er geen storende factoren met significante effecten optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Passende maatregelen kunnen onder meer als voorwaarde in een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (vergunningen c.q. ontheffingen) worden genomen.

Artikel 6 derde lid van de Habitatrichtlijn stelt dat voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, een passende beoordeling wordt gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Op grond daarvan kan slechts toestemming voor het betreffende plan of project worden verleend dan nadat de zekerheid is verkregen dat de wezenlijke waarden en natuurlijke kenmerken in het betrokken gebied niet zullen worden aangetast.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	5

In artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn is bepaald dat indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd, de lidstaat alle nodige compenserende maatregelen neemt om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. In de paragraaf toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn ga ik hier nader op in.

Door de inwerkingtreding van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG) werd het afwegingskader van artikel 4, vierde lid, eerste zin, uit de Vogelrichtlijn vervangen door dat van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn. Artikel 7 van de Habitatrichtlijn bepaalt namelijk dat de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 6 leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn in de plaats komen van de rechtsgevolgen voortvloeiende uit artikel 4, vierde lid, eerste zin, van de Vogelrichtlijn.

5. Beleid

In de toelichting van de beschikking tot aanwijzing van de "Oosterschelde-buitendijks" tot staatsnatuurmonument (20 december 1990, kenmerk NMF-90-9086) is met betrekking tot de gevolgen van de aanwijzing voor overige beheersaspecten onder 9 het volgende opgenomen.

'De dijken met de bijbehorende vooroeververdedigingen, inclusief de compartimenteringsdammen, hebben primair een waterstaatkundige functie. Het normale onderhoud en beheer aan deze waterstaatswerken kan zonder beperking doorgang vinden. De dijken en dammen zijn echter ook van betekenis voor de natuurfunctie. De harde substraten bezitten een zeer rijke onderwaterflora en -fauna. Naast de handhaving van de goede waterkwaliteit als essentiële voorwaarde is het beheer van de steenglooïingen bepalend voor het voortbestaan van deze levensgemeenschappen. Bij de keuze van materialen en uitvoeringswijze van onderhoud en aanpassings- of herstelwerkzaamheden dienen deze aspecten in de afweging te worden betrokken.' (einde citaat)

Voor de Oosterschelde is in 1995 door de Stuurgroep Oosterschelde het Beleidsplan Oosterschelde 1995 vastgesteld. In dit beleidsplan wordt een integrale visie op de ontwikkeling van het gebied gegeven.

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
6

Voor de inrichting en het beheer van de Oosterschelde is de volgende hoofddoelstelling geformuleerd:

'Het behoud en zo mogelijk versterking van de natuurlijke waarden met inachtneming van de basisvoorwaarden van een maatschappelijk functioneren van het gebied, waaronder met name de visserij wordt begrepen.'

Het gebied grenzend aan de Oud-Noord-Bevelandpolder is in het kader van het beleidsplan als "beperkt toegankelijk" aangemerkt. Dit betekent dat het niet is toegestaan zich op slikken en platen te bevinden en dat buiten de laagwaterperiode varen en ankeren wel is toegestaan.

6. Advisering en inspraak

Ten aanzien van uw verzoek hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland namens mij advies ingewonnen bij het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noord-Beveland en zijn de Zeeuwse Milieufederatie, Vogelbescherming Nederland en de eigenaren van de gronden in het beschermd natuurmonument Den Oudsten c.s. de ambachtsheren van Kats en M. de Regt c.s. in de gelegenheid gesteld een zienswijze ten aanzien van uw verzoek naar voren te brengen.

Hiertoe is een ontwerpbesluit toegezonden.

Geen van de bovengenoemde belanghebbenden hebben van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze gebruik gemaakt.

7. Overwegingen

Ten aanzien van uw verzoek heb ik het volgende overwogen.

De aanvraag dient te worden getoetst aan de uitgangspunten van de Natuurbeschermingswet, Vogel- en Habitatrichtlijn en aan het hierboven beschreven beleid. Door deze instrumenten gezamenlijk ontstaat een beschermingskader voor de wezenlijke kenmerken van het natuurgebied Oosterschelde, als omschreven in de aanwijzingsbeschikkingen Natuurbeschermingswet "Oosterschelde-buitendijks" en de kwalificerende waarden van de betrokken speciale beschermingszones. Nu het Habitatrichtlijngebied "Oosterschelde-buitendijks" nog niet formeel is aangewezen, zal ik in het kader van deze procedure op grond van de Natuurbeschermingswet ook de gevolgen voor de habitat- en vogelwaarden in de gehele speciale beschermingszone beoordelen (integrale toetsing).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	7

7.1. Oosterschelde

De Oosterschelde is één van de belangrijkste getijdengebieden van West-Europa en vormt daardoor een internationaal belangrijk ecosysteem. De erosie en de sedimentatieprocessen, die als gevolg van de getijdenstroming plaatsvinden, laten een wisselend patroon van diepe getijdengeulen, ondiep water, slikken, platen (intergetijdengebied) en schorren zien. Onder invloed van de grote verscheidenheid in milieuomstandigheden hebben zich binnen de (deel)ecosystemen van de Oosterschelde een aantal zeer waardevolle levensgemeenschappen gevormd.

Het Oosterscheldegebied is met name voor broedvogels van grote betekenis. Het is vooral van belang voor grote aantallen kluten, visdieven, strandplevieren en dwergsterns, maar ook voor andere steltlopers, eendachtige en meeuwen. Voor doortrekkende en overwinterende vogels is de betekenis van het gehele gebied eveneens bijzonder groot. Het vormt een onmisbaar rust-, rui- en foerageergebied voor futen, steltlopers, eendachtigen en ganzen.

Het Oosterscheldegebied vormt een belangrijke schakel in een samenhangend systeem van waterrijke gebieden in Europa, West-Afrika, arctisch Noord-Azië en Noordoost Canada: de zogenaamde West-Palearctische trekbaan.

7.2. Toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn

De dijkverbeteringswerkzaamheden vinden plaats in en grenzend aan de beschermingszone "Oosterschelde-buitendijks"; daarmee is toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn dus tevens aan de orde.

De Oosterschelde is als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn aangewezen. In het aanwijzingsbesluit voor de Oosterschelde worden kwalificerende en zogenaamde begrenzingssoorten niet expliciet genoemd. Ook het aanwijzingsbesluit van de aanwijzing in het kader van de Natuurbeschermingswet bevat geen lijst van kwalificerende soorten. Naar analogie van de methode die is gebruikt voor de selectie van Vogelrichtlijngebieden die in maart 2000 zijn aangewezen, wordt gezien welke soorten en aantallen zich zouden kwalificeren. Voor het bepalen van kwalificerende en begrenzingssoorten wordt uitgegaan van het SOVON-rapport "Belangrijke Vogelgebieden in Nederland" (Van Roomen et al; 2000).

De Oosterschelde kwalificeert zich als speciale beschermingszone vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen (>1% van de biogeografische populatie) van Lepelaar, Grauwe Gans, Brandgans, Rotgans, Bergeend, Smient, Pijlstaart, Slobeend,

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	8

Brilduiker, Scholekster, Kluut, Bontbekplevier, Zilverplevier, Kanoetstrandloper, Bonte Strandloper, Rosse Grutto, Wulp, Zwarte Ruiter, Tureluur en Steenloper, die het gebied benutten als broedgebied, doortrekgebied, ruigebied en/of overwinteringsgebied. Onderstreepte soorten zijn soorten die zijn opgenomen in Bijlage I van de Vogelrichtlijn. Het gebied kan hierdoor worden aangemerkt als watergebied van internationale betekenis zoals bedoeld in de Conventie van Ramsar. Het gebied kwalificeert zich omdat het behoort tot één van de vijf belangrijkste broedgebieden van Nederland voor de Dwergstern in Nederland en tot één van de vijf belangrijkste doortrek- en/of overwinteringsgebieden voor de Kuifduiker en Slechtvalk in Nederland. Deze kwalificatie is van belang voor de aanwijzing als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid van de Vogelrichtlijn.

De Oosterschelde is zoals blijkt uit de aanmelding als Habitatrichtlijngebied het belangrijkste gebied voor de habitattypen:

1160 *Grote, ondiepe krekens en baaien*

1330 *Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie (Glauco-Puccinellietalia maritima)*

Verder is het gebied aangemeld voor de habitattypen:

1320 *Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met Zeekraal (Salicorniasp.) en andere*

zoutminnende soorten

1320 *Schorren met slijkgrasvegetatie (Spartinion maritima)*

6430 *Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones*

En voor de soorten:

1340 **Noordse woelmuis*

1365 *Zeehond*

De met een * aangeduide soort zijn in de bijlagen van de Habitatrichtlijn als prioritair aangemerkt; hiervoor gelden bijzondere procedurevoorschriften.

7.3. Instandhoudingsdoelstellingen

Voor de Oosterschelde is in 1995 door de Stuurgroep Oosterschelde het Beleidsplan Oosterschelde 1995 vastgesteld waarin een integrale visie op de ontwikkeling van het gebied gegeven. Deze stuurgroep wordt gevormd door de meest betrokken ministeries, de provincie Zeeland, de gemeenten in het Oosterscheldegebied en door het betrokken waterschap. In het beleidsplan is voor de inrichting en het beheer van de Oosterschelde de volgende hoofddoelstelling geformuleerd: 'Het behoud en zo mogelijk versterking van de

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
9

natuurlijke waarden met inachtneming van de basisvoorwaarden van een maatschappelijk functioneren van het gebied, waaronder met name de visserij wordt begrepen.'

In de aanwijzing als staatsnatuurmonument staat aangegeven dat uit deze hoofddoelstelling de volgende hiërarchie van functies volgt:

1. Natuur;
2. Visserij;
3. Recreatie, scheepvaart enz.

Blijkens de toelichting bij het besluit tot aanwijzing van de Oosterschelde als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid van de Vogelrichtlijn is het bestuur en het beheer van het gebied gericht op bescherming, behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke waarden van het gebied.

De Stuurgroep Oosterschelde is inmiddels opgevolgd door het overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde. In het kader van de instelling van het nationaal park op 22 november 2001 heeft het overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde een nieuw Beheers- en inrichtingsplan 'Van de parels en het slik' vastgesteld. Dit Beheers- en inrichtingsplan is door mij goedgekeurd.

Zowel in het Beleidsplan Oosterschelde als in het Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park Oosterschelde wordt aandacht gevraagd voor de aan de dijkglooiingen gekoppelde rijke onderwaterflora en -fauna. Bij aanpassingen van de constructie dienen de milieuaspecten mee te wegen.

Totdat ik de instandhoudingsdoelstellingen definitief heb vastgesteld beschouw ik bovenstaande samenstel, alsmede de vogelsoorten die zich volgens de vastgelegde regels kwalificeren, de habitats en soorten die behoren bij de laatste aanmelding van gebieden als zodanig.

Op 7 september 2004 heeft het Europees Hof van Justitie (hierna: Hof) uitspraak gedaan op het verzoek om een prejudiciële beslissing betreffende de uitleg van artikel 6 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, de Habitatrichtlijn. Overwegingen uit het arrest van het Hof maken duidelijk dat, indien een plan of project geen significante gevolgen heeft voor een gebied, het maken van een passende beoordeling niet nodig is. Het Hof geeft in relatie tot artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn in haar uitspraak van 7 september 2004 de mogelijkheid weer dat een plan of project gevolgen voor de relevante specifieke

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	10

instandhoudingsdoelstellingen kan meebrengen, zonder dat dit ook direct significante effecten op deze specifieke instandhoudingsdoelstellingen zal (kunnen) sorteren.

Bij het vervangen van de huidige dijkbekleding is er sprake is van een ingreep in het natuurlijk milieu. De werkzaamheden houden niet direct verband met het beheer en zijn ook niet nodig voor het beheer van de speciale beschermingszone. In het bij de aanvraag gevoegde rapport van Bureau Waardenburg wordt geconstateerd dat de uit te voeren werken mogelijk significante gevolgen kunnen hebben voor het betrokken gebied en dat een passende beoordeling uitgevoerd moet worden om dit vast te stellen. In het bedoelde rapport is deze passende beoordeling opgenomen; hierin worden de versturende effecten op de natuurlijke waarden van het gebied en de mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen beschreven.

7.4. Passende beoordeling

De aanvraag heeft betrekking op het versterken van een dijktraject langs de Oud-Noord-Bevelandpolder. Het betrokken dijktraject heeft een lengte van ca. 3000 m en loopt van dijkpaal (dp) 1767 + 60 m. tot dp 1797. Het dijktraject Oud-Noord-Bevelandpolder bevindt zich ten zuiden van de Oosterschelde in de gemeente Noord-Beveland. De noordelijk en zuidelijk aangrenzende dijktrajecten worden in 2011 respectievelijk 2009 aangepakt. De wens tot het uitvoeren van werkzaamheden om de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren en te laten voldoen aan de veiligheidsnormen kan ik onderschrijven. Bij de beoordeling van uw aanvraag zal ik mij niet alleen laten leiden door het feit dat het gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en aangemeld is als Habitatrichtlijngebied, maar ook dat het gebied de status heeft als natuurmonument op grond van de Natuurbeschermingswet. Dit betekent dat ik de natuurwetenschappelijke betekenis van het natuurmonument in zijn geheel in de afweging betrek en mij niet beperk tot de soorten en typen die geleid hebben tot aanwijzing dan wel aanmelding op grond van de Europese richtlijnen.

De bij de aanvraag gevoegde 'Planbeschrijving Verbetering gezette steenbekleding Oud-Noord-Bevelandpolder' bevat, tezamen met de meegezonden 'Passende beoordeling in kader Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn van een dijkverbeteringsproject langs de Oosterschelde' naar mijn mening alle relevante informatie voor de beoordeling van deze aanvraag. De planbeschrijving is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies. Het geeft aan wat de bedoeling is, hoe en wanneer het werk wordt uitgevoerd,

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	11

_____ welke gevolgen het werk heeft op de omgeving in de ruimste zin van het woord en hoe wordt omgegaan met de eventuele gevolgen van de werkzaamheden.

In de habitattoets van Bureau Waardenburg wordt onderscheid gemaakt in tijdelijke effecten gedurende de uitvoering van de werkzaamheden en permanente effecten ten gevolge van recreatief medegebruik van het deel van de onderhoudsweg tussen dp 1791 en 1797 (nabij de Zeelandbrug).

Niet alleen de op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn beschermde waarden, maar ook andere waarden die bij de aanwijzing van het gebied als Natuurmonument een rol gespeeld hebben komen in het rapport aan de orde.

Significantie van effecten op vogels wordt kwantitatief bepaald, waarbij bezien wordt welk deel van de in de Oosterschelde voorkomende populaties worden verstoord.

Uitgangspunt daarbij zijn de aantallen volgens het SOVON-rapport "Belangrijke Vogelgebieden in Nederland" (Van Roomen et al; 2000).

7.4.1. Effecten op de functie van het schor als hoogwatervluchtplaats (hvp)

Het schor van Kats (tussen dp 1771 + 50 m. en dp 1779) wordt o.m. door steltlopers als hvp gebruikt. Voor rosse grutto, tureluur en steenloper gaat het om 5 of meer % van de aantallen die in de Oosterschelde voorkomen. De piekaantallen voor rosse grutto worden bij de Oud-Noord-Bevelandpolder aangetroffen in de periode oktober – februari. In voor- en najaar gaat het slechts om geringe aantallen doortrekkende exemplaren. Indien de werkzaamheden voor 1 oktober worden afgerond worden geen significante effecten verwacht. Piekaantallen van de tureluur komen, evenals elders in de Oosterschelde in de nazomer voor; ook dan gaat het om ca. 5% van de totale populatie in de Oosterschelde. Omdat volgens de planbeschrijving niet overal tegelijk gewerkt wordt en deze soort na verstoring gemakkelijk uitwijkt naar andere hoogwatervluchtplaatsen worden ook voor deze soort geen significante effecten verwacht. Piekaantallen van de steenloper komen tijdens de voor- en najaarstrek in het gebied voor. Met een verstoringafstand van minder dan 100 m is deze soort matig gevoelig voor verstoring. Als er niet overal tegelijk gewerkt wordt zijn er voor deze soort voldoende uitwijkmogelijkheden op het schor zelf en in de directe omgeving (Zandkreek) en zijn geen significante effecten te verwachten.

7.4.2. Effecten op de functie van het schor als foerageergebied

De slikken grenzend aan het schor fungeren, met name bij afgaand en opkomend tij, als foerageergebied voor vogels. Verstoringafstanden variëren met het type verstoringbron en verschillende omgevingsvariabelen als patroon en intensiteit van recreatie. Bij een lage

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	12

verstoringssintensiteit hebben verstoringen buiten een verstoringssafstand van 200 meter volgens het rapport Waardenburg meestal geen ernstige gevolgen. In de nazomer (juli t/m september) kunnen binnen die afstand van 200 m. van de werkzaamheden significante aantallen tureluur, bontbekplevier en steenloper voorkomen. Door de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en niet tegelijkertijd langs het hele traject te werken, worden de effecten gemitigeerd doordat de vogels elders naar het slik kunnen uitwijken. Voor het eerst droogvallende slik bij de voormalige Al-te-Kleinpolder zullen de vogels moeten uitwijken naar de nabijgelegen Zandkreekdam. Dit wordt niet als een significant effect beschouwd.

7.4.3. Effecten op de functie van het schor als broedgebied

Op het schor van Kats hebben in het verleden meerdere paren bontbekplevier gebroed. In 2003 is geen broedpoging vastgesteld en in 2004 werd van het enige aanwezige broedpaar geen nest gevonden. Uit een aantal onderzoeken is voor de bontbekplevier een verstoringssafstand van 100 à 150 m. vastgesteld. Omdat bij springvloed slechts ca. 10 m. schor resteert is van de werkzaamheden verstoring van broedende bontbekplevier te verwachten. Gelet op het beperkte aantal broedgevallen binnen de Oosterschelde is bij één broedgeval al sprake van significantie.

Het schor van Kats erodeert sterk en is, bij voortzetting van de trend, binnen 10 jaar geheel verdwenen. Door de dijkvlooiing met ter plaatse vrijkomende grond te verflauwen en versnelde erosie tegen te gaan door de opgebrachte grond aan te stampen wordt nieuw broedhabitat voor de bontbekplevier gecreëerd. Vrijkomend schelpmateriaal zal op geschikte plaatsen worden terugggelegd zodat nieuwe broedmogelijkheden ontstaan. In 2004 heeft nabij Colijnsplaat één paar tureluur gebroed; deze locatie ligt buiten de verstoringssafstand van het werkterrein. Van vóór 2004 zijn geen gegevens bekend. Gezien het aantal broedparen tureluur dat in het Oosterscheldegebied treden voor deze soort geen significante effecten op.

Omdat de onderhoudsweg op het dijkgedeelte grenzend aan het schor niet wordt opengesteld treden geen effecten op overtuigende, foeragerende en broedende vogels op. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat de afsluiting van de onderhoudsweg op effectieve wijze plaats vindt. Een effectieve afsluiting kan worden bereikt door het treffen van inrichtingsmaatregelen (bv. verhardingsconstructie, deugdelijk afrasteringen en toegangshekken, begrazing). Nader overleg over de inrichting acht ik zeker gewenst.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
23-1-2006	DRZZ 06-388/GV/DvR	13

7.4.4. Effecten op onderwaterflora- en fauna

Door het aanbrengen van een nieuwe dijkbekleding worden de huidige natuurwaarden op de dijkglooiing vernietigd. In een periode van enkele jaren zal de natuur op de nieuwe bekledingen zich echter weer ontwikkelen. Deze ontwikkeling wordt mede beïnvloed door het bekledingstype. Middels een alternatievenonderzoek, opgenomen in de planbeschrijving, is aandacht besteed aan verschillende te gebruiken bekledingstypen. Het gekozen alternatief zal zorgen voor een verbetering van de natuurwaarden op de glooiing zelf.

Hiermee wordt naar mijn mening voldoende invulling gegeven aan het gestelde in de aanwijzingsbeschikkingen, alsmede het Beleidsplan Oosterschelde en het Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park Oosterschelde, dat bij de keuze van materialen en uitvoeringswijze van aanpassingswerkzaamheden de waarden van de onderwaterflora- en fauna in de afweging is betrokken.

7.4.5. Effecten op planten

Tussen dp1767 + 50 m. en dp1771 + 35 m. komt over een lengte van ca. 400 tot vlak aan de dijk een zeegrasveld voor. Ten gevolge van de werkzaamheden gaat er ca 1909 m² klein zeegras verloren; dit is ongeveer 0,1% van de oppervlakte zeegrasveld in de Oosterschelde. Voor het resterende zeegrasveld zijn mogelijk (indirecte) effecten te verwachten door een gewijzigde hoogteligging van het slik en minder doorzicht (en daardoor minder fotosynthese) door opwervend slib. Door deze indirecte effecten kan het beïnvloede oppervlakte toenemen tot ca. 8,35 ha of 4,37% van de oppervlakte in de Oosterschelde. Omdat de huidige oppervlakte reeds een neergaande trend kent zijn mitigerende maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van het beperken van de voor uitvoering noodzakelijke werkstrook, nodig om significante effecten uit te sluiten.

7.4.6. Effecten op fauna (exclusief vogels)

De Noordse woelmuis komt in het projectgebied niet voor en op de gewone zeehand zijn geen effecten te verwachten. Omdat het plangebied niet iedere getijcyclus geheel onder water loopt is het in beperkte mate geschikt voor vissen en aan hard substraat gebonden soorten. Dit maakt het onwaarschijnlijk dat significante effecten op deze soorten optreden.

7.4.7. Effecten op habitattypen

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
14

De gehele Oosterschelde beneden de gemiddeld hoogwaterlijn bestaat uit het habitatype 1160 (grote, ondiepe kreken en baaien). Door het vergraven van het gebied direct grenzend aan de ondertafel zullen tijdelijke en permanente effecten optreden. Het tijdelijk aangetast slikhabitat beslaat een te verwaarlozen percentage van dit habitatype in de Oosterschelde en zeker indien zorgvuldig gewerkt wordt en de in de planbeschrijving voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen is te verwachten dat de vegetatie zich snel zal herstellen en er geen sprake zal zijn van een significant effect.

Door verschuiving van de dijkteen gaat ca 4312 m² van het habitatype 1160 verloren; op de totale in de Oosterschelde aanwezige oppervlakte is dit te verwaarlozen en niet significant. Het verlies aan oppervlakte dient echter wel te leiden tot een herstelopgave. De werkzaamheden zijn niet van invloed op habitatype 1320 (schorren met slijkgrasvegetatie).

Andere habitatypen komen niet voor.

Verder worden in de rapportage van Bureau Waardenburg de voor het natuurmonument van belang zijnde getijdengebied, soortenrijke wiervegetaties op hardsubstraat, schelpenruggen, wetlands en zoutvegetaties onderscheiden. Deze gemeenschappen c.q. habitats worden niet beïnvloed door de uit te voeren werken of maken onderdeel uit van eerder besproken soorten of habitatypen.

Geconcludeerd wordt dat als gevolg van de ingreep:

- de samenhang waarin leefgebieden voorkomen wordt niet aangetast,
- de beschikbare oppervlakte van gemeenschappen en populaties niet kleiner wordt dan de noodzakelijke minimumarealen,
- het bestaande netwerk van habitatypen en verbindingen niet in kwaliteit afneemt.
- er een herstelopgave ligt voor het verlies aan oppervlakte van het habitatype 1160.

7.5. Mitigerende maatregelen

Uitvoering van de werkzaamheden is gepland in de periode van 1 april tot en met 1 oktober daaropvolgend. Deze periode wordt ingegeven vanuit het belang van de veiligheid; er mogen namelijk geen werkzaamheden aan de waterkering worden verricht in het stormseizoen t.w. tussen 1 oktober en 1 april. Voorbereidende werkzaamheden waarbij de dijkbekleding nog gesloten blijft (b.v. aanvoer van materieel) kunnen bij voorkeur al in de laatste dagen van maart tot uiterlijk 15 april worden uitgevoerd, teneinde het risico van verstoring van broedende vogels zo veel mogelijk te beperken. De breedte van de werkstrook wordt zo beperkt mogelijk gehouden; in de planbeschrijving is dit naar deeltracé uitgewerkt. Het gedeelte aansluitend aan de

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
15

werkstrook wordt niet betreden of anderszins gebruikt. Om broedhabitat voor bontbekplevieren voor de toekomst veilig te stellen wordt de dijkglooiing bij het sterk eroderende schor van Kats met vrijkomende grond sterk verflauwd waarbij het schor en de dijkglooiing min of meer worden geïntegreerd. Door de teruggeplaatste grond te verdichten en op geschikte rustige hoger gelegen hoeken schelpen te deponeren ontstaan nieuwe broedmogelijkheden.

Om de buitenteen van de dijk goed te kunnen uitgraven is een werkstrook langs de dijk noodzakelijk, waarbij eventueel in de werkstrook aanwezige vegetatie wordt vernietigd. Om de schade aan slik of schor zo veel mogelijk te beperken zal de werkstrook langs de buitenteen van de dijk zo smal als mogelijk gemaakt worden. Het voorland of slik buiten de werkstrook wordt ongemoeid gelaten. Ervaringen bij reeds uitgevoerde dijktrajecten langs de Westerschelde hebben geleerd dat de oorspronkelijke vegetatie vrij snel terugkeert op voormalige werkstroken wanneer de strook na afloop van de werkzaamheden zijn eerdere dimensionering terugkrijgt en daarvoor de oorspronkelijk aanwezige grond wordt gebruikt.

Om verlies van zeegrasvegetaties in zones waar dit in of vlak bij de werkstrook groeit te voorkomen, wordt de hoogte van het sedimentoppervlak in de werkstrook op hetzelfde niveau gebracht als voor de werkzaamheden.

7.6. Cumulatieve effecten

De cumulatieve effecten hebben enerzijds betrekking op autonome ontwikkelingen zoals het bereiken van een nieuw morfologisch evenwicht na het uitvoeren van de deltawerken en de verwachte zeespiegelstijging. Beide processen dragen bij aan het jaarlijks verminderen van de droogvalduur (en daarmee de foerageermogelijkheden) van slikken en platen van 1 à 2 %; op termijn zullen de schorgebieden hierdoor grotendeels verdwijnen.

Daarnaast zijn er effecten van diverse menselijke activiteiten in het gebied; het gaat dan om activiteiten als scheepvaart, visserij en recreatie in het gebied maar ook werkzaamheden in het kader van het vergroten van de veiligheid. Voor wat betreft het laatste hebben de in de tweede helft van de vorige eeuw uitgevoerde deltawerken nog steeds hun doorwerkende effecten.

7.6.1. Autonome ontwikkelingen

Door de aanleg van de Oosterscheldekering en de compartimenteringsdammen zijn zowel de stroomsnelheden als de dynamiek afgenomen. De opwerveling van fijn sediment is ten gevolge hiervan verminderd en het doorzicht is toegenomen. Door het afgenomen

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
16

getijverschil is de overstromingsfrequentie afgenomen en wordt de aanwezige schorvegetatie bedreigd. De verminderde zoetwatertoevoer heeft geleid tot een afname van de aanvoer van nutriënten. Door verlies van intergetijdegebied elders in het deltagebied is de druk van steltlopers op de Oosterschelde nog meer toegenomen. De erosie van sublitorale zandige gebieden heeft in de ondergrond aanwezige oude veenbanken bloot gelegd met als gevolg een verhoging van humuszuren in de Kom, Noordtak en het Middengebied en daardoor een grotere troebelheid en een afname van de primaire productie van fytoplankton.

Daardoor is minder voedsel beschikbaar voor filterfeeders als mossels, kokkels en oesters die op hun beurt het voedsel voor vogels vormen. Daar komt bij dat genoemde filterfeeders in toenemende mate concurrentie ondervinden van de japanse oester, die vanwege de stevige schaal niet goed geschikt is als voedselbron voor de vogels. Ook het zeegras, voedselbron voor ganzen en verschillende eendachtigen, is de laatste tijd afgenomen in de Oosterschelde. Ten gevolge van de uitslag van (zoet) polderwater op de Oosterschelde vindt lokaal wel groei van zeegrasvelden plaats.

7.6.2 Dijkverbetering

Behalve de verbetering van het dijkvak Oud-Noord-Bevelandpolder, zullen de komende jaren diverse andere dijkvakken rond de Oosterschelde worden verbeterd. Naast de beoordeling van de effecten van het afzonderlijke dijkvak Oud-Noord-Bevelandpolder heeft er dan ook een beoordeling van alle te verbeteren dijkvakken tezamen plaats gevonden. De resultaten hiervan zijn neergelegd in de nota 'Integrale beoordeling van effecten van dijkverbetering op de natuurwaarden van de Oosterschelde (IBOS)' van Bureau Waardenburg.

Op plaatsen waar de dijkteen in de richting van de beschermingszone verschuift treedt permanent ruimtebeslag op ten koste van kwalificerend habitat. Uitgaande van een worst case scenario, bestaande uit 2 meter verschuiving van de dijkteen in zeewaartse richting voor alle dijkvakken, aansluitend een werkstrook van 15 meter breed en geen enkel herstel van schorvegetaties, leidt dit tot conform de beoordelingscriteria van Bureau Waardenburg tot significante effecten op alle kwalificerende habitats die als 'schor' aangemerkt worden. In de praktijk zal het ruimtebeslag van de dijkwerkzaamheden echter beperkter zijn.

Er worden geen significante effecten van de werkzaamheden verwacht op het habitattype 'Grote krekens, ondiepe krekens en baaien en intergetijdengebied dat dagelijks onderloopt', uitgezonderd voor de zeegrasvelden die hiervan deel uitmaken.

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
17

Op de beschermde soorten inclusief vogels wordt geen significant effect door ruimtebeslag verwacht, wanneer tenminste enkele mitigerende maatregelen worden genomen.

De aanlegwerkzaamheden kunnen wel leiden tot tijdelijke effecten van verstoring op met name vogels. Voor broedende vogels zijn zonder mitigerende maatregelen significante effecten niet uit te sluiten. De effecten kunnen in belangrijke mate worden beperkt door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Op foeragerende (trek)vogels zijn eveneens significante effecten mogelijk indien geen mitigerende maatregelen worden genomen.

De effecten van verstoring op overtuigende vogels kunnen significant zijn voor soorten die gevoelig zijn voor verstoring en weinig uitwijkmogelijkheden hebben. Cumulatie van effecten is in belangrijke mate te voorkomen door bij de planning en begrenzing van de dijktrajecten rekening te houden met periode van aanwezigheid en uitwijkmogelijkheden.

Permanente effecten van verstoring kunnen optreden door een toename aan recreanten als gevolg van verharding plus openstelling van de onderhoudsberm. Deze effecten kunnen worden beperkt of voorkomen door de buitenberm op kwetsbare plekken tijdelijk of permanent af te sluiten voor recreanten.

7.6.3. Visserij

Natuurlijke mosselbanken komen in de Oosterschelde haast niet meer voor en sinds 1984 heeft er nauwelijks meer broedval plaatsgevonden. Er zijn wel sublitotale kweekpercelen aanwezig voor elders opgevist mosselzaad. De kweekpercelen zijn voor de vogels echter niet bereikbaar.

Er zijn geen aanwijzingen dat de visserij van wezenlijke invloed is op de kokkelbestanden; de soort heeft mogelijk wel last van voedselconcurrentie door de Japanse oester.

7.6.4. Recreatie

Er is weinig bekend over de recreatiedruk op het gebied. Omdat het aantal ligplaatsen de laatste jaren niet is toegenomen wordt er vanuit gegaan dat ook de recreatievaart ongeveer gelijk gebleven is. De toegankelijkheidsregeling heeft er toe geleid dat de recreatiedruk op de niet-toegankelijke, kwetsbare gebieden met ca. 90 % is afgenomen.

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
18

7.6.5. Overige activiteiten

Er wordt een terughoudend beleid gevoerd met betrekking tot het toelaten van windturbines in het gebied; er wordt dan ook niet verwacht dat de overlast in de toekomst significant toeneemt.

De scheepvaart wordt grotendeels afgewikkeld via het Schelde-Rijnkanaal; op de Oosterschelde blijft de (beperkte) intensiteit ca. constant; significante effecten zijn niet te verwachten.

Door de aanleg van harde oeverbeschoeiingen hebben zich op de dijken kenmerkende planten en dieren kunnen ontwikkelen. Deze blijven ook in de toekomst gehandhaafd; significante effecten zijn niet te verwachten.

7.7. Conclusie passende beoordeling en cumulatieve effecten.

Omdat het op voorhand niet mogelijk is significante effecten op de soorten en habitats waarvoor de Oosterschelde als speciale beschermingszone is aangemeld uit te sluiten is, conform artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, een passende beoordeling gemaakt van het dijkverbeteringsproject Oud-Noord-Bevelandpolder, waarbij rekening is gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van de Oosterschelde.

Er is onderscheid te maken in een permanent effect van wijziging in habitats door een verschuiving van de dijkvoet en tijdelijke effecten van verstoring tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

De oppervlakte aan slikken en schorren neemt ten gevolge van autonome ontwikkelingen in de Oosterschelde in betekende mate af en zonder maatregelen zullen deze habitats op de lange termijn geheel verdwijnen. De bijdrage van de verschuiving van de dijkvoet aan dit habitatverlies is in omvang te verwaarlozen en niet significant, maar dient wel tot een herstelopgave.

Door de werkzaamheden vindt een tijdelijke verstoring plaats van de functie van schorren en slikken als hoogwatervluchtplaats, foerageergebied en broedgebied van vogels waarvoor de Oosterschelde als Vogelrichtlijngebied is aangewezen. In relatie tot de in de Oosterschelde beschikbare gebieden is dit effect niet significant. In verband met cumulatie is ook gekeken naar dijkversterkingsprojecten die tegelijkertijd worden uitgevoerd. In 2006 is dit de Muijepolder te Tholen. Omdat de projecten ca. 15 km uit elkaar liggen is niet te verwachten dat ze dezelfde vogels zullen beïnvloeden.

Niet uitgesloten is dat bij aanpak van meerdere dijkvakken significante effecten op het voor habitattype 1160 typerende soort klein zee gras kan optreden. Alvorens de

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
19

werkzaamheden in andere dijkvakken wordt begonnen, wordt via monitoring onderzocht of dit met de uit te voeren mitigerende maatregelen kan worden voorkomen.

Op basis van deze passende beoordeling en de op dit moment best beschikbare informatie kom ik tot de conclusie dat de natuurlijke kenmerken van de Oosterschelde niet zullen worden aangetast.

8. Bespreking van de advisering en of inspraak

Hierna volgt de bespreking van de inspraakreacties, voor zover deze niet hiervoor (impliciet) aan de orde zijn geweest en dan wel hiervoor aan de inspraak volledig tegemoet is gekomen. Bij de bespreking zal, omdat hier slechts de aanvraag ter beoordeling ligt, niet worden ingegaan op reacties die voorstellen inhouden voor mogelijk te verrichten onderzoek en voorstellen voor nieuw dan wel aanvullend beleid.

De particuliere eigenaren van gronden die betrekking hebben op de dijkversterkingwerkzaamheden zijn door het Waterschap Zeeuwse Eilanden aangeschreven en hebben toestemming gegeven voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Rechthebbenden van de particuliere gronden zijn tevens op de hoogte gesteld van de werkzaamheden.

9. Besluit

Gelet op het voorgaande, en gezien de ter zake ingekomen adviezen, verleen ik de door u gevraagde vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet voor het uitvoeren van dijkverbeteringswerkzaamheden in de Oud-Noord-Bevelandpolder, één en ander conform uw aanvraag en de daarbij behorende rapporten "Planbeschrijving Verbetering gezette steenbekleding Oud-Noord-Bevelandpolder" en "Passende beoordeling in kader Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn van een dijkverbeteringsproject langs de Oosterschelde, dijktraject Al-te-Kleinpolder en Oud-Noord-Bevelandpolder, gemeente Noord-Beveland".

Nu ik voor het verbeteren van de dijk langs de Oud-Noord-Bevelandpolder in het kader van deze procedure op grond van de Natuurbeschermingswet een vergunning verleen en een habitattoets uitgevoerd heb, hoeft bij de verlening van een andere vergunning of ontheffing geen habitattoets meer uitgevoerd te worden.

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
20

Ter bescherming van de in het natuurmonument aanwezige natuurwaarden verbind ik aan deze vergunning de volgende voorwaarden:

1. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden alle maatregelen, zoals in de gewaarmerkte bijlage van dit besluit opgenomen en aangegeven in hst 5.3.2 van de bij de aanvraag meegezonden planbeschrijving, getroffen.
2. Bij de inzet van hydraulische machines dient te worden voorkomen dat er olie lekkage plaats vindt. Mocht er desondanks toch verontreiniging plaats vinden dan dient dit tot buiten het natuurmonument te worden afgevoerd.
3. Vrijkomend gebiedsvreemd materiaal dient tot buiten het natuurmonument te worden afgevoerd.
4. De inrichting van het aan te leggen onderhoudspad dient zodanig te zijn dat het effectief afgesloten wordt en is voor recreatief gebruik. De inrichting dient in onderling overleg tussen het Waterschap Zeeuwse Eilanden en de Provincie Zeeland tot stand te komen.
5. De uitvoering van de werkzaamheden leidt tot een herstelopgave die in nader overleg met de Provincie Zeeland zal worden bepaald.
6. De houder van deze vergunning is verplicht deze op eerste verzoek te tonen aan personeel van de politie, de provincie Zeeland en de Algemene Inspectie Dienst.
7. Bij het niet nakomen van de voorwaarden van de vergunninghouder kan deze vergunning te allen tijden ingetrokken worden of kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
8. Bij het niet nakomen van de voorwaarden wordt vergunninghouder geacht niet te beschikken over een vergunning.
9. De aanvang van de werkzaamheden dient te worden gemeld aan de medewerker Natuurbeschermingswet van de provincie Zeeland mevrouw M. Pross, tel.: 0118-631988.

Deze vergunning is geldig tot en met 31-12-2008.

Deze vergunning is de eerste 6 weken nog niet geldig. De werking van deze vergunning blijft namelijk opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken (artikel 19, tweede lid Natuurbeschermingswet); deze beroepstermijn bedraagt 6 weken en vangt aan met ingang van de dag na verzending van deze brief (art.6:7 Algemene wet bestuursrecht). Indien beroep wordt ingesteld, blijft de werking van deze vergunning opgeschort, totdat op het beroep is beslist (art. 19, tweede lid Natuurbeschermingswet).

Datum
23-1-2006

Kenmerk
DRZZ 06-388/GV/DvR

Vervolgblad
21

Tegen dit besluit kunt u (en dat geldt voor iedere belanghebbende) schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift richt u aan:

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
d.t.v. het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland
Postbus 165
4330 AD Middelburg.

In uw bezwaarschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u bezwaar maakt;
- waarom u bezwaar maakt;
- uw handtekening.

U moet het bezwaarschrift binnen 6 weken na de dag, waarop dit besluit is bekend gemaakt, indienen. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending, die u hierboven vermeld ziet.

Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw bezwaren geen rekening meer wordt gehouden.

Indien u overweegt bezwaar te maken, wordt u desgewenst een informatiefolder toegezonden. U kunt daarom vragen door het bellen van telefoonnummer 0118-631700.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,

voor deze:

~~DE REGIODIRECTEUR ZUID,~~

ir. W.W. van Zandbrink

Bijlage

Indien geen maatregelen worden genomen, is het niet uit te sluiten dat er significante effecten zullen optreden op met name broedende en foeragerende vogels, en mogelijk ook op zeegras. Voor het beperken van deze effecten worden de volgende mitigerende maatregelen getroffen:

1. Tussen dp 1778 +45 m en dp 1797 bedraagt de breedte van de werkstrook maximaal 15 m, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
2. Tussen dp 1771 +55 m en dp 1777 +50 m bedraagt de breedte van de werkstrook maximaal 10 m, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
3. Tussen dp 1767 +60 m en dp 1771 +55 m en op de locatie tussen dp 1777 +50 m en 1778 +45 m bedraagt de werkstrookbreedte, maximaal 6 m, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
4. De kreukelberm is gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk maximaal vijf meter breed.
5. Gedurende de werkzaamheden wordt het voorland buiten de werkstrook en/of de kreukelberm niet betreden, noch door personen noch door materieel. Ook wordt er, met uitzondering van op de reeds aangegeven locaties, geen materiaal c.q. grond gestort of tijdelijk opgeslagen op het slik.
6. Vóór 10 april wordt het schelpengruis en zand aanwezig op de ondertafel ter hoogte van dp 1777, en tussen dp 1772 en dp 1774, afgegraven. Dit wordt naar het hoekje boven GHW bij de inlage ter hoogte van dp 1767 gebracht. Het schelpengruis en zand wordt daar egaal uitgespreid.
7. Tussen 10 april en 10 augustus wordt er in het hoekje bij de inlage ter hoogte van dp 1767 (boven GHW) niet gewerkt of gereden. Deze locatie ligt ca. 100 meter uit de teen van het aan te pakken dijktraject.
8. Tussen 10 april en 15 juli wordt er op het dijkgedeelte tussen dp 1778 +45 m en dp 1785 niet gewerkt en/of gereden.
9. Het dijkgedeelte tussen dp 1767 en dp 1778 +45 m wordt in het jaar van uitvoering vóór 15 juli uitgevoerd. Vervolgens wordt er op dit gedeelte niet meer gewerkt of gereden. Om op het werk te komen met materieel kan ter hoogte van dp 1778 +45 m een dijkovergang worden aangelegd; een afrit is reeds ter hoogte van dp 1767 aanwezig.
10. Tussen dp 1767 en dp 1771 +55 m wordt het slik langs de dijk na het aanbrengen van de nieuwe bekleding zo veel mogelijk op de oorspronkelijke hoogte teruggebracht. Overtollig materiaal wordt afgevoerd naar de ondertafel en kreukelberm van het dijktraject tussen dp 1771 +55 m en dp 1777 +50 m.
11. Tussen dp 1771 +55 m en dp 1777 +50 m wordt het overtollige materiaal gedeponerd op de ondertafel, kreukelberm en verdrinken schor, waardoor een kunstmatig 'schor' en hoogwatervluchtplaats(en) kunnen ontstaan. De maximale breedte, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk, bedraagt maximaal 10 meter (= gelijk aan maximale breedte werkstrook aldaar). De hoogte ligt tussen minimaal 2,2 m en maximaal 3 m boven

NAP. De lengte parallel aan de dijk is afhankelijk van de beschikbare hoeveelheden. Het nieuwe 'schor' wordt zo flauw mogelijk aangesloten op de dijkglooiing en het reeds bestaande verdrongen schor of slik. Om erosie tegen te gaan zal bodemverdichting van de top laag plaatsvinden.

12. Overtollig materiaal (grond en stenen) dat tussen dp 1779 en 1797 vrijkomt bij het uitgraven en vervangen van de dijkteen, wordt in de nieuwe kreukelberm verwerkt door het daarin maximaal uit te spreiden. Eventuele perkoenpalen worden verwijderd en afgevoerd. Het aangrenzende slik dat deel heeft uitgemaakt van de werkstrook, wordt op de oorspronkelijke hoogte teruggebracht.
13. Het gras op de dijk wordt zo kort mogelijk gemaaid in de tweede helft van maart.

Ad 1, 2, 3, 4)

Hiermee wordt schade aan schorren en slikken en daar aanwezige zeegrasvelden zo veel mogelijk voorkomen.

Ad 5, 6)

Hiermee wordt een broedplaats gecreëerd voor de bontbekplevier. Door er tussen 10 april en 10 augustus niet te rijden en/of te werken wordt voorkomen dat een eventueel zich hier vestigend paartje bontbekplevieren wordt verstoord.

Ad 7)

De verbrede buitenberm tussen dp 1781 en dp 1783 geldt als vervangende hoogwatervluchtplaats.

Ad 8)

Foeragerende steltlopers volgen de eerste uren na hoogwater veelal de (dalende) waterlijn. Zij zullen dus starten met foerageren op het zuidelijke deel van de slikken van Kats. Het belang van deze vroeg droogvallende plek is in de nazomer en het najaar belangrijker voor steltlopers dan in het voorjaar. Daarom moeten er de werkzaamheden vóór 15 juli plaatsvinden.

Ad 9)

Hierdoor is de kans op herstel van het slik en het daarop aanwezige zeegras het grootst.

Ad 10)

Bij de aanleg van een nieuwe teen en kreukelberm komen er grond en stenen vrij en wordt er nieuw materiaal aangebracht. Hierdoor blijft een deel van het vrijkomend materiaal over, dat bij terugstorting ervan een hoger maaiveld zouden opleveren. Door de aanwezigheid van een geërodeerd schor en de afwezigheid van een kreukelberm is de hoeveelheid vrijkomend materiaal hier ter plaatse veel groter dan gebruikelijk. Maatregel nr 11 (uitspreiden in de kreukelberm) biedt hier onvoldoende soelaas. Op deze wijze wordt een nieuw schor gecreëerd dat dienst kan doen als hoogwatervluchtplaats.

Ad 11)

Bij de aanleg van een nieuwe teen en kreukelberm komen er grond en stenen vrij en wordt er nieuw materiaal aangebracht. Hierdoor blijft een deel van het vrijkomend materiaal over, dat bij terugstorting ervan een hoger maaiveld zouden opleveren. Om dit materiaal in het werk te kunnen hergebruiken en een potentiële verandering van kwalificerend habitat maximaal te beperken, wordt het materiaal in of op de kreukelberm aangebracht.

Ad 12)

Door het gras te maaien wordt het onaantrekkelijk voor diverse soorten vogels en zoogdieren om hierin te broeden, dan wel te nestelen.

~~Behoort bij besluit van de Minister van LNV
d.d. 23 januari 2006 nr. 06-388/GV/DvR
Voor deze de Regiodirecteur Zuid,~~

~~ir. W.W. van Zandbrink~~

Fax

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Rijkswaterstaat

Aan
Heymans
tav. Maarten Broos

Fax
0165-551108

Van
A.M. de Jong

Datum
20 april 2006

Kenmerk

-

Onderwerp

Nb wet vergunning Oud-Noord-Bewelandpolder

Doorkiesnummer
(0118) 62 13 80

Telefoonnummer indien incompleet ontvangen
(0118) 62 19 93

Aantal pagina's (inclusief voorblad)

25

Zoals afgesproken met Jois Perguin.

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen
P/a Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
P/a Waterschap Zeeuwse Eilanden, Kanaalweg 1, Middelburg

Telefoon (0118) 62 13 70
Fax (0118) 62 19 93
E-mail a.djong@dzl.rws.minvenw.nl